

विद्यावारिधिपाठ्यक्रमः

संस्कृतवेदाध्ययनविभागः

Course Code	Course Name	Credits	Internal Marks	External Marks	Full Marks
CWSV101	शोधपद्धतिः	06	30	70	100
CWSV102	शोधनीतिः	06	30	70	100
CWSV103	संगणकानुप्रयोगः	06	30	70	100
CWSV104	वैदिकसाहित्यं विज्ञानञ्च	06	30	70	100

प्रथमपत्रम् (CWSV101)

गवेषणा-पद्धतिः

अधिगमोद्देश्यानि –

- नवीनानुसन्धातृणां शोधोपयोगितापुरस्सरं तस्य स्वरूपबोधः।
- शोधार्थिनाम् अनुसन्धाने समागतानां तत्सम्बद्धविषयाणां परिचयप्रदानम्।
- अनुसन्धानात् प्राक् समस्याचयनं शोधपद्धतीनां परिज्ञानम्।
- व्यवस्थितप्रयत्नैः शोधसिद्धान्तानां परिज्ञानम्।
- व्याकरणादिज्ञानपुरस्सरमनुवादकलायां कौशलसम्पादनम्।
- पारम्परिकशास्त्रार्थविचारपरम्परायाः परिज्ञानम्।

शोधपद्धतिः Research Methodology

पूर्णाङ्कः-७०

श्रेयोऽङ्कः-६

प्रथममानकः- शोधकार्यस्य मौलिकी अवधारणा, शोधसंज्ञा, शोधकार्यस्य उद्देश्यम्, शोधप्रकृतयः, शोधप्रकाराः, शोधसमस्याः, शोधकार्ये सामान्यावधानता, शोधप्रबन्धे भूमिका-उपसंहारयोः महत्त्वम्, पादटीका, ग्रन्थपञ्जी २

द्वितीयमानकः- शोधपद्धतयः, शोधविषयनिर्वाचनम्, शोधविषयाणां प्राथमिकतथ्यादिसंग्रहः, शोधप्रबन्धनिर्माणविधिः, प्रकल्पप्रस्तावम्, शोधसारलेखनम्, शोधरचनायां संस्कृत-पत्र-पत्रिकाणां महत्त्वम् २

तृतीयमानकः- सामान्यसंस्कृतव्याकरणम्, अनुवादकला, अनुवादस्य प्रकाराः, लिप्यन्तरीकरणम्, पारम्परिकशास्त्रार्थविचारप्रक्रिया, प्रतिज्ञा-हेत्वादीनां पारिभाषिकशब्दानां परिचयः, पाण्डुलिपिविज्ञानम् २

परिणामाः –

- शोधप्रारूपनिर्माणे नवीनानुसन्धातारः सक्षमाः भविष्यन्ति ।
- समस्यागतानां विषयाणां विवेचनपुरस्सरं सारतत्त्वप्रदायके शोधप्रबन्धनिर्माणे दक्षाः भविष्यन्ति ।
- शोधार्थिनाम् अनुसन्धाने समागतानां तत्सम्बद्धविषयाणां परिचयप्रदानम् ।
- अनुसन्धानात् प्राक् समस्याचयनं शोधपद्धतीनां परिज्ञानम् ।
- व्यवस्थितप्रयत्नैः शोधसिद्धान्तानां परिज्ञानम् ।
- व्याकरणादिज्ञानपुरस्सरमनुवादकलायां कौशलसम्पादनम् ।
- पारम्परिकशास्त्रार्थविचारपरम्परायाः परिज्ञानम् ।

सहायकग्रन्थाः –

१. Elements of Research Methodology in Sanskrit – Keshab Chandra Das, Chaukhamba Sanskrit Sansthan, Varanasi.
२. Biswalipir Bhumika – Narayana Das, Bina Library, Guwahati.
३. Sanskrit Sodha Prabidhi, Sharada Sanskrit Sansthan, Varanasi.
४. Research Methodology, Methods and Techniques, New Age International (P) Ltd. Publishers, New Delhi.

द्वितीयपत्रम्

RESEARCH ETHICS

Research and Publication Ethics (RPE)

Paper Code: CWSV102

Total Credit: 06

Objectives:

The objective of this course is to instruct the research candidates about the philosophy of research; research and publication ethics: accessibility of publications and the publication misconduct.

Course Objectives:

1. An understanding of the philosophy of research.
2. Learn about the research ethics.
3. Familiarize with the scientific conduct in research activity.
4. Understand the publication ethics.
5. Get informed about the open access publishing.
6. Awareness of publication misconduct.
7. Understand the publishing databases and research metrics.
8. Get familiar of the processes involved in the standard publication.

Course Outcome:

1. Learning philosophy of research.
2. Understanding the research ethics.
3. Understanding the scientific conduct.
4. Learning publication ethics in research.
5. Becoming aware of the open access publishing.
6. Familiarizing with publication misconduct.
7. Learning publication database and research metrics.

Unit-1 Philosophy and Ethics

1. Introduction to philosophy: definition, nature and scope, concept, branches.
2. Ethics: definition, moral philosophy, nature of moral judgements and reactions.

Unit-2 Publication Ethics

1. Publication Ethics: definition, introduction and importance.
2. Publication misconduct: definition, concept, problems that lead to unethical behaviour and vice-versa, types.
3. Violation of publication ethics, authorship and contributorship

Unit-3 Scientific Conduct

1. Ethics with respect to science and research.
2. Intellectual honesty and research integrity.
3. Scientific Misconducts: Falsification, Fabrication, and Plagiarism (FFP)

4. Redundant publications: duplicate and overlapping publication, salami slicing

Unit-4 Databases and Research Metrics

1. Use of plagiarism software like Turnitin , Urkund and other open source software tools
2. Citation databases: Web of Science, Scopus, etc.
3. Impact factor of journal as per journal citation report, SNIP, SJR, IPP, Cite Score
4. Metrics: h-index, g index, i10 index, altmetrics

Reference Books:

Ahuja, Ram. Research Methods. New Delhi: Rawat Publications

Bora, Dilip. Gabesana Paddhati Sidanania aru Bitorko Guahati: Chandra Prakashan Bora, Mahendra. Gabesana Pranali Tatwa. Guahati: Basnalata Prakashan

Israel, M. Research ethics and integrity for social scientists: Beyond regulatory.ce. Eage Publications

Israel, M. & I. Hay. Research ethics for social scientists: Between ethical conduct and regulatory compliance. Sage Publications

Jain, Gopal. Methods Tools and Techniques. Jaipur: Mangal Deep Publications Publications

Kimmel, A. J. Ethics and values in applied social research. Sage publications

Macintyre, A. A short history of ethics. Routledge Publications

Mertens, D. M., & P. E. Ginsberg. The handbook of social research ethics. Sage Publications

Resnik, D.B. What is Ethics in Research and why it is important?. National Institute of Environmental Health Sciences

Saikia, Nagen. Gabesna Padhati Parichay, Dibrugarh: Kaustabh Prakashan Yadav, Santosh Kumkar. Research and Publications Ethics. Ishwar Books

तृतीयपत्रम्

संगणकानुप्रयोगः

COMPUTER APPLICATION

(INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY)

Paper Code: CWSV103

1. Basic Computer Concept:

Credit-2

What is Computer, Components of Computer, Characteristics of Computer, Concepts of Software & Hardware, Concepts of Compiler interpreter, Virus Introduction to word processing -Printing a File, Document Creation & Editing. Saving, Text Formatting, Basics of Microsoft Excel & Using Spreadsheets-Introduction, Rows, Columns & Cells, Basics Excel Formulas and Functions, Making Small Presentation- How to Create, Edit, Format, or Delete Slides, Make a Slideshow, Save a Presentation, Printing of Presentation

2. Computer Operating System:

Credit-1

Basics of Operating System, Task Icons, Bars, System Settings, Setting Date & Time, File Management

3. ICT and E-Governance :

Credit-1

Digital India Initiatives, E-governance, NSQF, Plagiarism

4. Introduction to Internet, WWW & Web Browsers

Credit-2

What is Network, Email, Types of Network, Internet, Search Engines, URLs, How to Use Web Browser, Basics of Email, How to Use Email, Instant Messaging, Format an Internet Protocol (TCP/IP), Communication Medium (Twisted Pair, Coaxial Cable, Fiber Optic), Client server

Reference :

1. Basic Computer Course by Soumya Ranjan Behera
2. Computer Fundamentals: Concepts, Systems & Applications by Priti Sinha, Pradeep K, Sinha
3. Trueman's UGC NET/SET Computer Science and Applications by Sanjay Singhal, Sameer

चतुर्थपत्रम् (CWSV104)

वैदिकसाहित्य विज्ञानञ्च

अधिगमोद्देश्यानि –

- वैदिकसाहित्यानुशीलनम्
- वैदिकसंस्कृतेः निरूपणम्
- वेदेषु निहितकाव्यतत्त्वस्य प्रतिपादनम्
- वेदेषु वर्णितवैज्ञानिकतत्त्वानामुन्मीलनम्

चतुर्थपत्रम् (CWSV104)

वैदिकसाहित्यम्

पूर्णाङ्कः – ७०

श्रेयोऽङ्कः – ६

प्रथमान्वितिः- वैदिकसाहित्यम्

२

- संहिता-ब्राह्मण-आरण्यक- उपनिषदश्च
- वेदाङ्गानि, अनुक्रमणीसाहित्यञ्च
- वैदिकव्याखापद्धतिः प्राच्यभाष्यकाराः, पाश्चात्यभाष्यकाराः

द्वितीयान्वितिः – वैदिकसंस्कृतिः

२

- भौगोलिक-सामाजिकजीवनम्
- आर्थिक- राजनैतिकजीवनम्

तृतीयान्वितिः – वैदिककाव्यसौन्दर्यम्

१

- छन्दसां प्रयोगः
- अलंकाराणां प्रयोगः
- रसनिरूपणम्

चतुर्थान्वितिः – वैदिकविज्ञानम्

१

- अथर्ववेदस्य भेषज्यसूक्तानि (चिकित्साविज्ञानम्)

- खगोलविज्ञानम्
- सृष्टिविज्ञानम्
- पर्यावरणविज्ञानम्

परिणामाः

- वैदिकसाहित्यानुशीलनेन शोधकार्ये साहाय्यं भविष्यति ।
- वैदिकसंस्कृति-समाजाचारादिविषये ज्ञानं भविष्यति ।
- छात्राः वेदेषु निहितरसछन्दालङ्कारान् ज्ञास्यन्ति ।
- वेदेषु वर्णितचिकित्सादिविधविज्ञानान् ते बोधिस्यन्ति ।

सहायकाग्रन्थाः –

१. वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः आचार्य जगदीशचन्द्रमिश्रः चौखम्बासुरभारतीप्रकाशनम्, वाराणसी
२. वेदों में विज्ञान, डॉ. कपिलदेव द्विवेदी, विश्वभारती अनुसंधान परिषद्, २०१४
३. वैदिक साहित्य एवं संस्कृति, डॉ. कपिलदेव द्विवेदी, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी।
४. वेदाङ्गेतिहासः, डॉ. नरेश झा, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी, २००७